

Lausuntopyyntö STM 2015

1. Vastaajatahon virallinen nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Heinäveden kunta

2. Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Riitta A. Tilus

3. Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

Vastaajien määrä: 1

Nimi	Asema organisaatiossa	Matkapuhelin	Sähköposti
Riitta A. Tilus	Kunnanjohtaja	040 5505811	riitta.a.tilus@heinavesi.fi

4. Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimituksessa

Vastaajien määrä: 1

08.02.2016
----

5. Toimielimen nimi

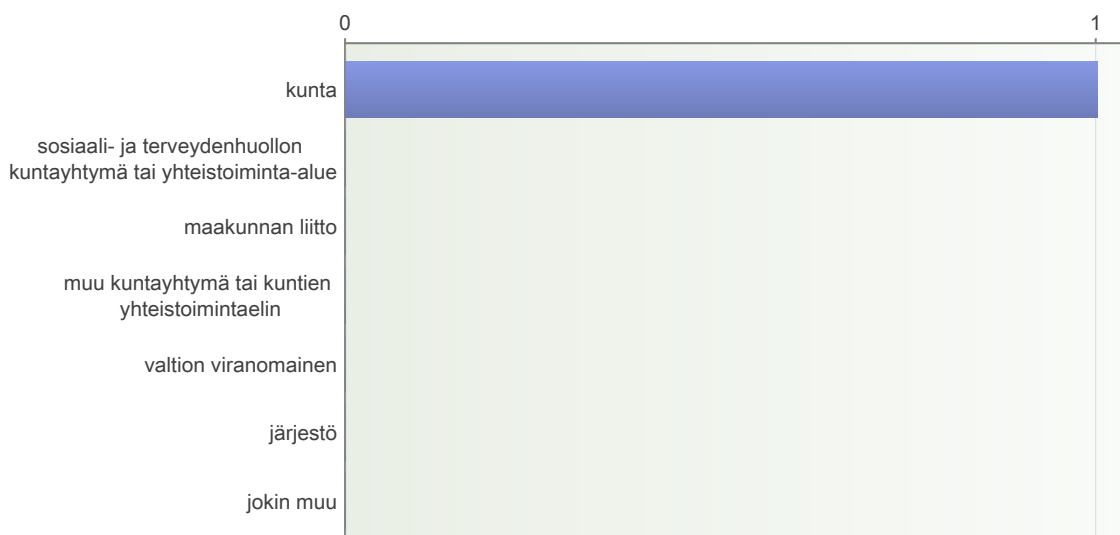
Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Valtuusto

6. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

7. Kunta numero tilastokeskuksen luokituksessa

Ei vastauksia.

8. 1. Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Onko nykyinen maakuntajako oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle?

Vastaajien määrä: 1

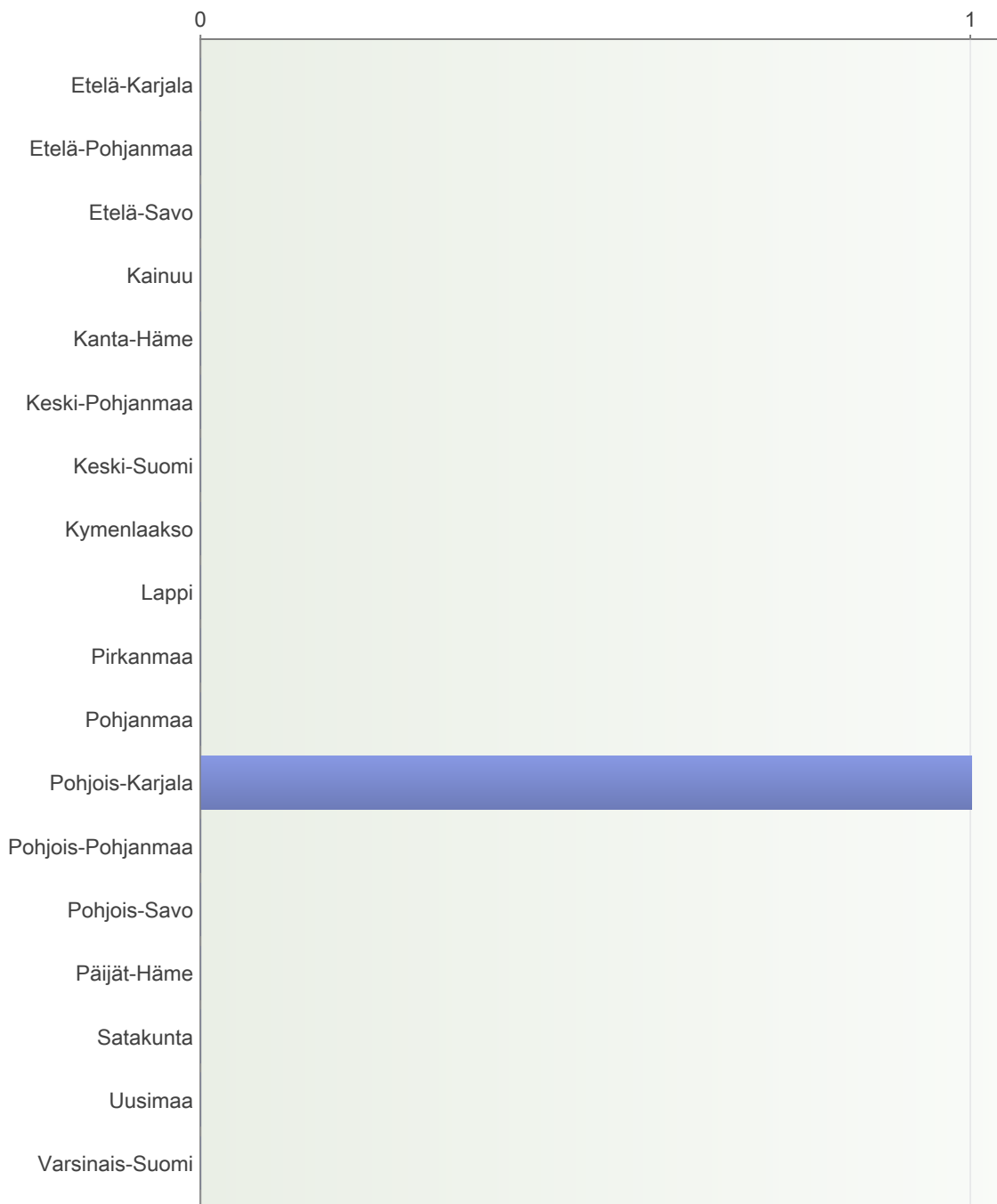
9. 2. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntajako itsehallintoalueena on sekä nimensä että kokonsa puolesta riittävän lähellä kansalaisia, jotta demokraattinen päätöksenteko voidaan toteuttaa. Maakunta toimijana tarjoaa luontevan pohjan kansalaisten osallistumiselle ja vaikuttamiselle, tehtävien järjestämiselle ja palvelujen saavutettavuudelle. Maakunta on myös historiallisesti ja kulttuurisesti sellainen yksikkö, johon ihmisten on helppo samaistua. Maakunta on talousmaantieteellisesti sopiva ja looginen alue itsehallintoalueeksi, jossa voidaan saavuttaa synergiaetuja ja kustannustehokkuutta. Maakunnan rajoilla oleville kunnille pitää antaa mahdollisuus itse valita se itsehallintoalue, johon haluaa kuulua ja siten mahdollisuus myös vaihtaa maakuntaa.

10. 3. Tämä kysymys vain kuntien valtuustoille: Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Minkä nykyisen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua? (liite: Manner-Suomen maakunnat)

Vastaajien määrä: 1

11. 4. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Vastaajien määrä: 1

- Heinäveden kunta kuuluu tällä hetkellä Etelä-Savon maakuntaan. Kunta on Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymän (sairaanhoitopiiri) jäsen. Valtuusto päätti 14 muun Pohjois-Karjalan kunnan kanssa yhtäpitävin päätöksin 28.10.2015 perustaa Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän (Siun Sote), hyväksyi kuntayhtymälle perussopimuksen ja siirsi kuntayhtymälle sosiaali- ja terveystalouden järjestämismääräyksiin 1.1.2017 lukien. Kuntayhtymä on myös erikoissairaanhoitolain mukainen sairaanhoitopiiri sekä kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukainen erityishuoltopiiri. Hallinnollisen toimintansa kuntayhtymä aloitti 1.1.2016 lukien.

Heinäveden kunta katsoo, että se kuuluu Pohjois-Karjalan maakuntaan ja itsehallintoalueeseen ja tulee tekemään siirrosta myös erillisen esityksen. Perusteena kunta katsoo talousmaantieteellisesti ja kaikin tavoin tässä aluehallinto- ja sosiaali- ja terveystalouden sekä muiden itsehallintoalueelle mahdollisesti tulevien tehtävien ja palvelujen tuottamisessa ja järjestämisessä luontevimmin kuuluvansa Pohjois-Karjalan itsehallintoalueeseen (maakuntaan).

Heinäveden kunta on pinta-alaltaan laaja kunta. Kunta jakautuu Kermajärven johdosta eteläiseen ja pohjoiseen alueeseen. Molemmiin puoliin järveä on toimivat liikenneyhteydet Pohjois-Karjalan itsehallintoalueen keskuspaikkaan eli Joensuun kaupunkiin. Itsehallintoalueen tuottamiin palveluihin saavutettavuus on yhdenvertaista Pohjois-Karjalan suunnalta. Heinäveden kunnalla ja kuntalaisilla on monenlaista yhteistyötä ja yhteiskunnallisten ja muiden palvelujen käytön osalta Pohjois-Karjalan alueen toimijoiden kanssa. Heinäveden kunta järjestää erikoissairaanhoitoa jo nyt Pohjois-Karjalan keskussairaalaan, kunnalla on hankintayhteistyötä alueen kuntien ja kuntayhtymän kanssa, kunnalla on toimiva ICT-yhteistyö Pohjois-Karjalan maakuntaverkon välityksellä, kunta on mukana Keski-Karjalan musiikkiopiston toiminnassa. Kunnan nuoret (ja aikuisopiskelijat) opiskelevat pääosin Itä-Suomen yliopistossa Joensuussa sekä Karelia ammattikorkeakoulussa (Karelia amk Oy) ja ammatillisissa oppilaitoksissa Joensuussa. Myös laajemmat kaupalliset palvelut hoituvat Joensuun suunnalta.

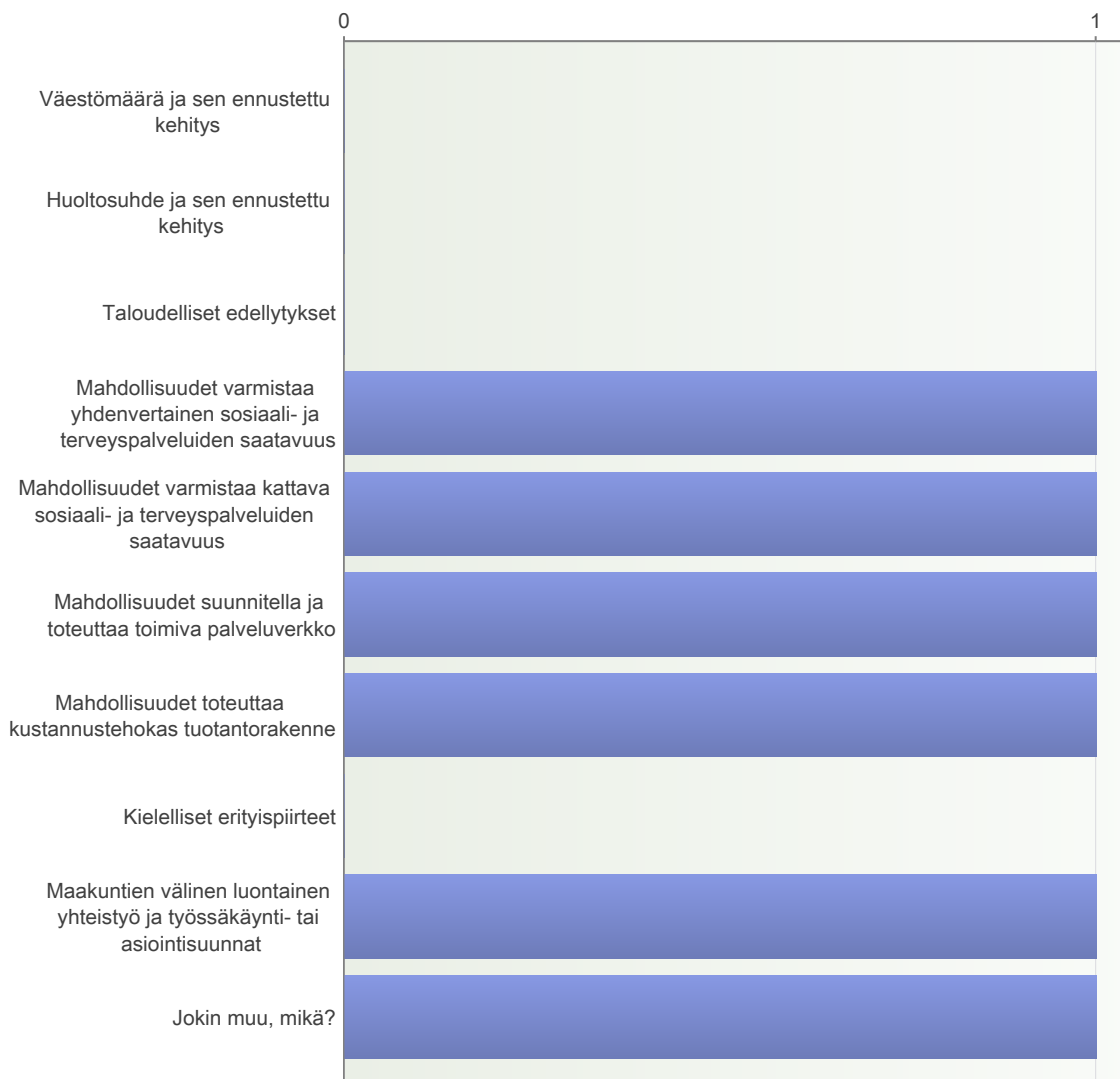
12. 5. Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettyjen kolmen itsehallintoalueen täytyy järjestää palvelut yhdessä sopimalla toisen itsehallintoalueen kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollossa on jatkossa maassa 15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Miten arvioitte tehtyä ratkaisua?

Vastaajien määrä: 1

- Ratkaisu olisi ollut selkeämpi, jos jokaiselle 18 alueelle olisi annettu myös sote-palvelujen järjestämismääräykset.

13. 6. Minkä kriteerien perusteella tulisi päättää siitä, mitkä kolme itsehallintoaluetta järjestävät sosiaali- ja terveyspalvelut muiden itsehallintoalueiden kanssa? Voit valita yhden tai useampia

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: Jokin muu, mikä?

- Itsehallintoalueen oman päätöksen mukaisesti.

14. 7. Itsehallintoalueet tulevat tarvitsemaan yhteistyökumppaneita palveluiden järjestämisessä.

Mikä tai mitkä ovat alueellenne luontaiset yhteistyösuunnat?

Vastaajien määrä: 1

- Luontainen yhteistyösuunta on Pohjois-Savon/Kuopion suunta, koska Kuopiossa on mm. yliopistollinen keskussairaalan KYS.

15. 8. Jos se itsehallintoalue, johon katsotte kuntanne kuuluvan, osoittautuu myöhemmin tehtävän päätöksen johdosta sellaiseksi itsehallintoalueeksi, joka ei vastaa itsenäisesti sote-palvelujen järjestämisestä, onko sillä vaikutusta kunnan kantaan siitä, mihin itsehallintoalueeseen kunnan tulisi kuulua?

Vastaajien määrä: 1

16. 9. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Vastaajien määrä: 1

- Heinäveden kunta muiden Pohjois-Karjalan kuntien kanssa on tehnyt päätöksen yhteisestä sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämialueesta eli kuntayhtymästä, jonka se katsoo jo nyt muodostavan alueena ja maakuntana tulevan itsehallinnollisen alueen.

17. 10. Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2019 lähtien seuraavat tehtävät: pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät ja ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät sekä lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Mitä muita tehtäviä olisi mielestänne tarkoituksenmukaista siirtää itsehallintoalueille?

Vastaajien määrä: 1

- Itsehallintoalueilla tulee mahdollistaa valtakunnallisen perusratkaisun rinnalla se, että alueen kunnat ja kuntayhtymät pystyvät ja saavat omilla päätöksillään joustavasti osoittaa itsehallintoalueelle haluamiaan tehtäviä.
Valtiolta siirtyvien tehtävien perusjakona on oltava se, että kehittämiseen liittyvät tehtävät tulevat kattavasti itsehallintoalueelle, mutta lupahallintoon, valvontaa, kansalaisten oikeusturvaan, yhdenvertaisuuteen ja tas-arvoon sekä turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvät tehtävät tulee jatkossakin säilyttää valtion tehtävinä ja sen mahdollisella aluehallinnolla.
Valtiolle riittää jatkossa nykyisten aluehallintovirastoista (AVI) ja elinkeino- ja ympäristökeskuksista (ELY) siirrettävien tehtävien ympärille rakentuva yksi alueellinen organisaatio/hallinto, jolla voi olla myös valtakunnallinen toimivalta ja riittävä määrä palvelupisteitä maantieteellisen palvelupeaton varmistamiseksi kaikille itsehallintoalueille. Entisen tyyppistä lääninhallitusrakennetta ei tarvita.
Maakuntien liittojen nykyiset tehtävät on kokonaisuudessaan siirrettävä itsehallintoalueille. Itsehallintoalueiden

tehtäviin tulee kuulua myös maakuntien kansainvälisten suhteiden hoitaminen ja tilastoihin ja ennakkointiin liittyvät tehtävät.

ELY-keskuksista itsehallinnolle siirrettävien aluekehitystehtävien tulee kattaa kokonaisuudessaan EU-rakennerahastotehtävät sekä maaseutu- ja kalatalousrahaston tehtävät. Maaseutuasioista tulee itsehallintoalueelle keskittää asiat siten, että Maaseutuviraston ydintehtävänä on jatkossakin tukien maksatusviranomaisena toimiminen.

ELY-keskuksen joukkoliikennetehtävät on syytä siirtää itsehallintoalueille, sillä se kytkeytyy ylikunnalliseen kaavoitukseen ja kuntien liikennepalvelujen järjestämiseen. Ratkaisuissa on huomioitava mahdollisuuden kiintiöidä itsehallintokohtaisesti sekä yrityksille että liikennejärjestelmän kunnossapitoon ja kehittämiseen kohdistettavaa rahoitusta. Myös työllisyysasioiden hoitamisen ratkaisu tulee huolella selvittää suhteessa valtio-itsehallinto-kunta.

Myös nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntatehtävät on tarkoituksenmukaista siirtää ELY-keskuksista ja AVI-virastoista itsehallintoalueille. Ympäristöä ja luonnonvaroja koskevat asiat luvutusta ja valvontaa lukuun ottamatta tulee siirtää itsehallintoalueille.

TEKESIN päätöksentekoa ja resurssien kohdentamista on tuotava mahdollisimman paljon itsehallintoalueille. Valtion itsehallintolinjausten mukainen pelastustoimen tehtävien hoito ensihoitopalveluineen soveltuu edelleenkin alueille eli sairaanhoitopiireistä itsehallintoalueille. Hallinnollisesti pelastuslaitosten ja sote-alueiden tulee olla saman oikeustoimijan alaisuudessa.

Itsehallintoalueille siirrettävät asiat valtakunnallisena ratkaisuna tulee siirtää nimenomaan valtion hallinnosta itsehallintoalueille, ei kunnista. Jos tehtäviä siirretään peruskunnista, se tulee tapahtua ja mahdollista niiden oman päätöksenteon kautta.

18. 11. Millä keinoin tulisi varmistaa itsehallintoalueiden ja kuntiin jäävien tehtävien välinen yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä?

Vastaajien määrä: 1

- Peruskunnilla tulee olla riittävät resurssit ja kannustimet vaikuttaa kansalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Työ on poikkihallinnollista ja useilla tasoilla tapahtuvaa yhteistyötä, jonka tavoitteena on kuntalaisten elämänlaadun parantaminen. Uudessa Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymässä työsetään jo nyt erillisessä työryhmässä tähän kuntien ja kuntayhtymän (itsehallintoalueen) rajapintaan kuuluvia asioita, joiksi on tunnistettu erityisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, lapset ja nuoret, työllisyysasiat, maahanmuuttajatyö, asumisen erityiskysymykset ja asiointiliikenne. Kaikki em. asiat liittyvät laajasti hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen.

Esille on noussut mm. seuraavia toimenpiteitä; hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus kunnan ja kuntayhtymän työkaluna, tavoitteiden laadinnassa, toimeenpanossa ja arvioinnissa, yhteisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen strategiat, ennalta ehkäisevät erilaiset toimenpiteet jne. Koordinaatiovastuu tulisi em. perusteella on itsehallintoalueella.

19. 12. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen aluelinjauksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Kaikkea turhaa ja ylimääräistä itsehallintoalueisiin ja peruskuntiin kohdistuvaa valtion normitusta ja ohjausta tulee välttää. Itsehallintoalueiden käytössä olevat resurssit on kanavoitava alueille kokonaisuudessaan. Itsehallintoalueiden yhteishankinta ja tukipalvelut tulee säilyttää alueilla. Esim. Pohjois-Karjalalla on Joensuussa vahvaa yhteishankintaa ja erilaista palvelu- ja yhteiskeskustoimintaa. Kuntien tietohallinnon ja kuntalaisten sähköisten palvelujen kehittäminen on Pohjois-Karjalan tietotekniikkakeskus Oy:n toimesta kehittynyt maakuntaverkon myötä. Sitä voisi käyttää valtakunnallisena pilottialueena.

20. 13. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen rahoituslinjauksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Itsehallinnonalueiden rahoituksessa sosiaali- ja terveystalvelujen tehtävien hoidon osalta on otettava huomioon alueen väestön rakenne ja sairastavuus. Varsinkin Itä-Suomen alueella (meidän alueella) alueiden maantieteellinen laajuus ja siten pitkät etäisyydet tulee ottaa huomioon ja valtion rahoitusta ohjata alueille näillä perusteilla, koska saavutettavuus etäisyyksien vuoksi maksaa. Mikäli itsehallintoalueiden rahoitus perustuu osittain tai kokonaan sen omaan verotusoikeuteen, rahoitukseen tulee sisällyttää nykyisten verotulojen tasauksen mukainen osuus. Varsinkin ensivaiheessa on sote-palvelujen tuottamisessa valtion rahoitus oltava kattava ja ainakin siihen asti, kun on selvitetty, miten verotus kuntien, itsehallintoalueiden ja valtion kesken säädetään. Myös peruskuntien toimintaedellytykset on tämän uudistuksenkin jälkeen turvattava. Kun kunnilta poistuu tehtäviä, kuten sote-, pelastustoimi-, ym. tehtävät jne., ja niiden mukaiset kulut, on samalla, kun tulopohjaa niiden myötä mahdollisesti leikataan, varmistettava, että leikkaukset ja tuloerät vastaavat kuntakohtaisesti toisiaan.